

Obsah

KAPITOLA 1

I. díl

Úvod

12

Podstata a význam účetnictví	12
Organizace účetnictví	13
Předmět účetnictví	13
Jednoduché účetnictví	14
Rozsah vedení účetnictví	14
Schéma účetních soustav	15

KAPITOLA 2

Účetní záznamy

16

Význam a podstata účetní dokumentace	16
Bez účetního dokladu nesmíme účtovat	16
Členění účetních dokladů	17
Podle obsahu rozlišujeme:	17
Podle počtu dokumentovaných účetních případů rozlišujeme:	17
Schéma členění účetních dokladů	17
Náležitosti účetních dokladů	17
Vyhotovování účetních dokladů	18
Číslování dokladů	18
Opravy účetních dokladů	18
Zpracování, oběh a úschova účetních dokladů	21
Přezkoušení účetního dokladu	21
Třídění účetních dokladů	22
Pořadové očíslování	22
Opatření účtovacím předpisem	22
Zaučtování	22
Uložení účetních záznamů (dokladů)	22
Vyřazení účetních dokladů	23

KAPITOLA 3

Majetek podniku

24

Členění majetku podniku	24
Složky dlouhodobého majetku	24
Hmotný dlouhodobý majetek	24
Složky oběžného majetku	24
Zásoby	25
Krátkodobý finanční majetek	25
Pohledávky	25
Kapitál – zdroje krytí majetku	26
Vlastní zdroje	26
Cizí zdroje	26

Aktiva a pasiva	27
Aktiva	27
Pasiva	27
Inventarizace majetku a závazků	28
Inventura	29
Sestavení inventurních soupisů	29
Porovnání skutečného stavu se stavem účetním	29
Vypořádání inventarizačních rozdílů	29
KAPITOLA 4	
Rozvaha	33
Funkce a obsah rozvahy	33
Schéma rozvahy	34
Zahajovací rozvaha	35
Typické změny rozvahových stavů	36
Účetní případy	37
Rozpis rozvahy do účtů	39
Účet a jeho podstata	40
Účty aktiv	40
Účty pasiv	41
Účtování na účtech aktiv a pasiv	41
Obraty a zůstatky na účtech	42
Podvojná soustava účetnictví	43
Počáteční účet rozvahový	44
KAPITOLA 5	
Náklady a výnosy	47
Náklady	47
Výnosy	48
Účet zisků a ztrát	48
Konečná rozvaha	50
Podrozvahové účty	51
KAPITOLA 6	
Účetní zápisy	52
Hlavní kniha	52
Deník	52
Způsob vedení účetních knih	52
Základní postup provádění účetních zápisů	52
Knihy podrozvahových účtů	54
Syntetická a analytická evidence	54
Syntetická evidence	54
Analytická evidence	55
Vztahy mezi syntetickými a analytickými účty	55
Formální správnost účetních zápisů	57
Obratová předvaha	57
Kontrolní soupiska analytických účtů	57
Kontrolní součty	58
Opravy účetních zápisů	58

KAPITOLA 7

Všeobecné účetní zásady **59**

1. Zásada účetní jednotky	59
2. Zásada nepřetržitého trvání účetní jednotky	59
3. Zásada věrného a poctivého obrazu	59
4. Zásada bilanční kontinuity	59
5. Zásada jednotné soustavy účetních záznamů (účetnictví jako jeden celek)	60
6. Zásada aktuálního principu	60
7. Zásada opatrnosti	60
8. Zásada vzájemného zúčtování (zákaz kompenzace)	60
9. Účetnictví jako soustava účetních záznamů	60

Účtová osnova **60**

Směrná účtová osnova pro podnikatele	61
Konstrukce účtové osnovy	61
Prováděcí vyhláška a účetní standardy	62
Účtový rozvrh	62
Zjednodušený rozsah účetnictví	62

KAPITOLA 8

Základy účtování na syntetických účtech **63****Základní účtování krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků** **63**

Hotovostní platební styk	63
Pokladní kniha	64
Účtování	64
Bezhotovostní platební styk	64
Přijaté úroky z vkladů	65
Krátkodobé úvěry	65
Placené úroky z úvěrů	66
Peníze na cestě	66
Další příklady účtování na účtu Pokladna	67
Ceniny	68
Nákup cenin	68
Spotřeba cenin	69

Základní účtování zásob **70**

Charakteristické znaky zásob a rozdělení zásob	70
Skladovaný materiál	70
Zásoby vlastní činnosti	71
Zboží	71
Oceňování zásob	71
Účtování zásob	72
Účtování zásob metodou A	72
Pořízení zásob, převzetí zásob na sklad	72
Aktivace materiálu a služeb	72
Spotřeba materiálových zásob	73

DPH a její účtování **74**

Podstata DPH	74
Základní pojmy:	74
Účtování na vstupu (u kupujícího)	78
Účtování na výstupu (u prodejce)	79
Účtování u neplátců DPH	79
Nákup zboží ze zemí Evropské unie	79
Nákup zásob z dovozu	80
Účtování:	82

Kontrolní hlášení DPH	82
Inventarizační rozdíly	84
Základní účtování dlouhodobého majetku	86
Charakteristické znaky a rozdělení dlouhodobého majetku	86
Oceňování dlouhodobého majetku	87
Pořízení dlouhodobého majetku dodavatelsky	87
Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností	88
Odpisy dlouhodobého majetku	91
Základní účtování mezd	97
Postup výpočtu mzdy:	97
Účtování mezd	98
Základní účtování nákladů, výnosů a výsledku hospodaření	103
Náklady	103
Účtování nákladů	104
Výnosy	106
Účtování výnosů	106
Výsledek hospodaření	108
Struktura výsledku hospodaření	108
Účtování výsledku hospodaření	108

KAPITOLA 9**II. díl****Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky****113**

Účtová třída 2 zahrnuje: 113

Účtování krátkodobého finančního majetku a peněžních prostředků	114
Účtování cenin	115
Účtování na bankovních účtech	118
Účtování na účtech bankovních úvěrů	118
Krátkodobý finanční majetek	119
Oceňování cenných papírů	120
Cenné papíry k obchodování	120
Dlužné cenné papíry se splatností	120
Realizovatelné cenné papíry	120
Vlastní akcie, vlastní dluhopisy	120
Účtování cenných papírů	120
Cenné papíry k obchodování	121
Majetkové cenné papíry	121
Dlužné cenné papíry	122
Směnky jako platební prostředek	124

KAPITOLA 10**Účtová třída 1 – Zásoby****128**

Účtování zásob metodou A	128
Oceňovací techniky	128
Účtování zboží	132
Obaly	133
Poskytnuté zálohy na pořízení materiálu a zboží	134
Prodej materiálu	135

Vyskladnění materiálu nebo zboží v důsledku darování	136
Reklamační při dodávkách materiálu	138
Materiál vlastní výroby	140
Zásoby vlastní činnosti	140
Materiál na cestě a nevyfakturované dodávky	142
Inventarizační rozdíly	144
Inventarizační rozdíly u zásob vlastní činnosti	146
Škody na zásobách	146
Ocenění zásob při inventarizaci	147
Účtování zásob způsobem B	151

KAPITOLA 11**Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek** **156**

Zřizovací výdaje	158
Bezúplatné plnění, resp. darování	159
Vklad od jiné osoby	159
Přeřazení z osobního užívání do podnikání	159
Poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého majetku	159
Inventarizační přebytky dlouhodobého majetku	160
Vyřazení dlouhodobého majetku	162
Vyřazení DM likvidací	163
Prodej dlouhodobého majetku	164
Vyřazení bezúplatným plněním (darováním)	164
Vyřazení dlouhodobého majetku v důsledku škody nebo manka	164
Přeřazení z podnikání do osobního užívání	164
Vklad dlouhodobého majetku do jiné společnosti	164

Dlouhodobý finanční majetek **166**

Prodej dlouhodobého finančního majetku	167
--	-----

Pronájem dlouhodobého majetku **170**

Operativní leasing	170
Finanční leasing	172
Pronájem podniku	176

KAPITOLA 12**Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy** **180**

Charakteristika a klasifikace zúčtovacích vztahů	180
Oceňování zúčtovacích vztahů	180
Zúčtovací vztahy z obchodního styku	180
Pohledávky	180
Pohledávky spojené s používáním směnek	181
Závazky	186
Závazky spojené s používáním směnek	187
Zúčtování se zaměstnanci	192
Zúčtování daní a dotací	196
Pohledávky za společníky	199
Závazky ke společníkům	199
Jiné pohledávky a jiné závazky	200
Přechodné účty aktiv a pasiv	201
Časové rozlišení	202
Dohadné účty	202
Opravné položky	203

KAPITOLA 13

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky 205

Charakteristika kapitálu a dlouhodobých závazků	205
Oceňování kapitálu a dlouhodobých závazků	205
Právní formy podnikání	206
Akciová společnost (a. s. nebo akc. spol.)	206
Společnost s ručením omezeným (s. r. o. nebo spol. s r. o.)	207
Veřejná obchodní společnost (v. o. s.)	207
Komanditní společnost (k. s., kom. spol.)	207
Družstvo	207
Státní podnik	207
Zahajovací rozvaha	207
Základní kapitál v jednotlivých právních formách	209
Akciová společnost	209
Zvýšení základního kapitálu	209
Upsání akcií ve společnostech se zahraniční majetkovou účastí	213
Snížení základního kapitálu	218
Společnost s ručením omezeným	220
Družstvo	222
Komanditní společnost	223
Veřejná obchodní společnost	223
Individuální podnikatel	224
Rozdělení zisku a tvorba fondů	227
Schéma účtování	228
Rezervy	230
Rezervy zákonné	230
Rezervy ostatní	231
Dlouhodobé závazky a úvěry	233
Odložená daň z příjmů	234

KAPITOLA 14

Účtová třída 5 a 6 – náklady a výnosy 239

Účtování nákladů a výnosů	239
Základní charakteristika jednotlivých nákladových skupin	241
Provozní náklady	241
Finanční náklady	244
Základní charakteristika jednotlivých výnosových účtových skupin	248
Provozní výnosy	248
Finanční výnosy	249
Položky upravující výsledek hospodaření	250
Časové rozlišení nákladů a výnosů	251
Časové rozlišení nákladů	251
Výdaje příštích období	252
Komplexní náklady příštích období	253
Časové rozlišení výnosů	254
Výnosy příštích období	254
Příjmy příštích období	255
Ostatní položky upravující výsledek hospodaření	256

KAPITOLA 15**Účetní uzávěrka a závěrka 258**

Uzavírání účetních knih	258
Zjištění výsledku hospodaření z výsledkových účtů	259
Daňový základ a povinnost k dani z příjmů	260

Rozdělení výsledku hospodaření 268

Kapitálové společnosti	269
Individuální podnikatel	269
Veřejná obchodní společnost	269

Závěrka 270

Rozvaha	271
Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	271
Příloha k účetní závěrce	272
Přehled o peněžních tocích (cash flow)	272
Předložení, ověření a zveřejnění účetní závěrky	274

KAPITOLA 16**Vnitropodnikové účetnictví 283**

Hlavním účelem vnitropodnikového účetnictví je:	283
Vnitropodnikové účetnictví vedené formou analytické evidence	283
Vnitropodnikové účetnictví vedené v samostatném účetním okruhu	286

PŘÍLOHA A**VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele
(pro potřeby výuky účetnictví) 290****PŘÍLOHA B****Směrná účtová osnova 299****PŘÍLOHA C****Použití zkratky v učebnici 301****Rejstřík 302**